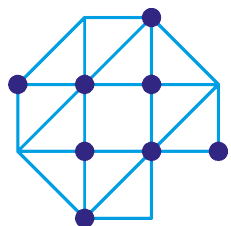

Versnellingsplan

Onderwijsinnovatie met ICT

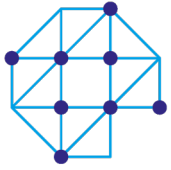

flexibilisering

```

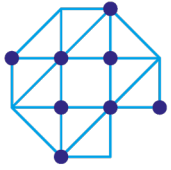
146         </li>
147     </ul>
148 </div>
149 );
150 }
151
152 renderWhatsNewLinks() {
153     return (
154         <div className={styles.whatsNewLinks}>
155             <div className={styles.linksList}>
156                 <ul className={classnames}>
157                     {this.renderWhatIsNewLink(
158                         {this.renderWhatIsNewLink(
159                             {this.renderWhatIsNewLink(
160                                 {this.renderWhatIsNewLink(
161                                     {this.renderWhatIsNewLink(
162                                         {this.renderWhatIsNewLink(
163                                             {this.renderWhatIsNewLink(
164                                                 {this.renderWhatIsNewLink(
165                                                     </li>
166                                                 </div>
167                                     )};
168                                 )}
169                             )}
170                         )}
171                     )}
172                 <li className={styles.newLinkItem}>
173                     <a
174                         href={trackUrl(url)}
175                         target="_blank"
176                         rel="noopener noreferrer"
177                     >
178                         {title}
179                     </a>
180                 </li>
181             </ul>
182         </div>
183     );
184 }
185
186 renderFooterSub() {
187     return (
188         <div className={styles.footerSub}>
189             <a href="/"/>Home - link</a>
190         </div>
191     );
192 }

```


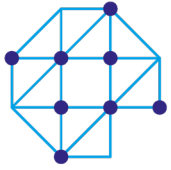
In dit webinar

- Inzichten uit onderzoek van de afgelopen 5 jaar
 - Wat weten we uit (recent) onderzoek?
 - Publicatie vanuit Versnellingsplan
 - dr. Tjark Huizinga (Saxion / Versnellingsplan – zone flexibilisering)
- Inzichten uit onderzoek door Windesheim en Hanzehogeschool
 - Welke behoeften hebben studenten momenteel qua flexibilisering?
 - dr. Erik Bolhuis (Windesheim)
Marin Rutgers MSc. (Hanzehogeschool)

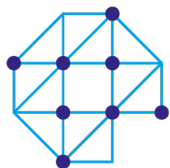
Wie sluiten er aan bij dit webinar?

- In welke sector (of overig) ben je werkzaam?
 - PO/VO
 - MBO
 - HBO
 - WO
 - Anders

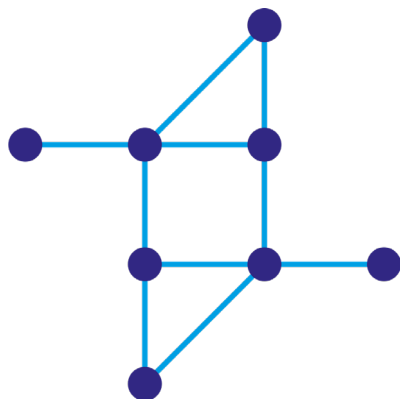
Wie sluiten er aan bij dit webinar?

- Welke functie vervul je?
 - Directie
 - Management
 - Docent
 - Onderwijskundige
 - Adviseur
 - Anders

Versnellingsplan Onderwijsinnovatie met ICT

flexibilisering

1 Studentroute EIGEN TEMPO

De student studeert aan één instelling binnen één programma maar kan de opleiding in eigen tempo doorlopen (versnellen of vertragen). De student kan studie combineren met belangrijke andere activiteiten zoals bijvoorbeeld een baan, startup, bestuurstaken of mantelzorg.

2 Studentroute BUITEN DE GEBAADE PADEN

In deze studentroute wordt de mobiliteit over opleidings- en instellingsgrenzen heen bevordert, om de regie van de student op de wijze waarop hij zijn opleiding volgt te maximaliseren. De student kan een (substantieel) deel van zijn programma aan een andere opleiding, faculteit of instelling volgen zonder daarbij praktische drempels te ervaren. Mobiliteit tussen hbo en wo kan hier nadrukkelijk onderdeel van zijn.

3 Studentroute MIJNDIPLOMA

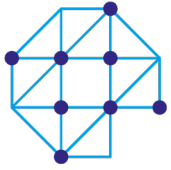
MijnDiploma laat het idee van een vooraf vastgesteld opleidingsprogramma los. Niet het programma bepaalt de ontwikkeling van de student, maar de ontwikkeling van de student zelf bepaalt vorm en inhoud van het programma. De student stelt kortcyclisch zijn eigen programma samen aan de hand van de (professionele) ontwikkeling die hij doormaakt, onder begeleiding van de onderwijsinstelling.

4 Studentroute MODULAIR STUDEREN

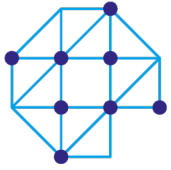
De student schrijft zich in voor modules en niet voor een volledig programma. Deze modules kunnen ook onderdeel zijn van een regulier programma, waardoor het niveau geborgd is. Als een diploma gewenst is, kan dit stapelen bijvoorbeeld afgerond worden met een verbindende thesismodule, waaraan vooraf duidelijke eisen zijn gesteld.

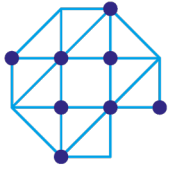
Waarom studentbehoeften nodig?

- Niet bepalen *voor* maar *samen met* studenten
- Zicht op specifieke focus / voorkeuren van studenten
- Zicht op trends en ontwikkelingen

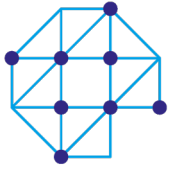
Op welke vlakken kan je flexibiliseren?

- Vijf dimensies van Collis en Moonen (2001)
 - Locatie
 - (Studie)programma
 - Interactie met medestudenten
 - Wijze van communicatie
 - Studiematerialen

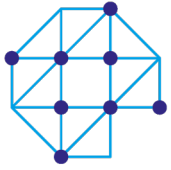
Op welke vlakken kan je flexibiliseren?

- Vier dimensies van Jonker, März en Voogt (2018)
 - *Wat* – De *inhoud* van het leren
 - *Waar* – De *locatie* van het leren
 - *Wanneer* – De *tijdsgerelateerde* zaken van het leren
 - *Hoe* – De *didactiek* van het leren

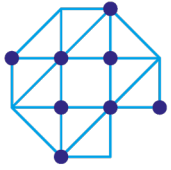
Op welke vlakken kan je flexibiliseren?

- Vijf dimensies van Bolhuis en Rutgers (en collega's)
 - *Wat* – De *inhoud* van het leren
 - *Waar* – De *locatie* van het leren
 - *Wanneer* – De *tijds*gerelateerde zaken van het leren
 - *Hoe* – De *didactiek* van het leren
 - *Wie* – Met wie werk je aan je ontwikkeling

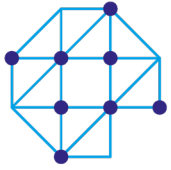
Inventarisatie Versnellingsplan

- Aanleiding
 - Uitspraken vaak berust op aannames
 - Hoe zorgen we dat het meer onderbouwd wordt en wat weten we nog niet?
- Wat weten we uit (recent) onderzoek/evaluaties
 - Oproep gedaan via Versnellingsplan om recent onderzoek / evaluaties op dit vlak te delen
 - Startpunt voor de analyse over studentbehoeften

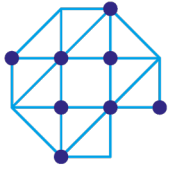
Inventarisatie Versnellingsplan

- Opgepakt door werkgroep Onderwijskundige Vraagstukken van Versnellingsplan
 - Tjark Huizinga Hogeschool Saxion
 - Sarah de Vries Wageningen University&Research
 - Menno de Vos Hotelschool The Hague
 - Lucie te Lintelo Hogeschool van Amsterdam
 - Sam Stuijver Versnellingsplan Onderwijsinnovatie met ICT

Inventarisatie Versnellingsplan – Aanpak

1. Studentbehoeften zijn in kaart gebracht;
2. Het onderzoek is gedaan in een Nederlandse context;
3. Het onderzoek is maximaal vijf jaar oud;
4. Het onderzoek is uitgevoerd onder meerdere opleidingen.

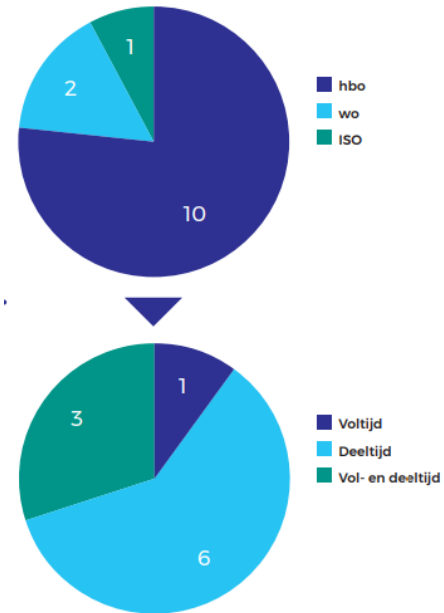

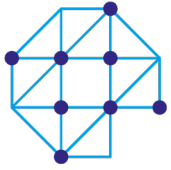
Versnellingsplan Onderwijsinnovatie met ICT

flexibilisering

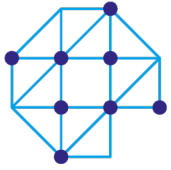
Kenmerken geanalyseerde bronnen

Belangrijkste inzichten - Wat

- Behoeftte aan meer flexibiliteit, vooral in samenstelling vakkenpakket
- Maar behoefte samenstelling eigen vakkenpakket varieert sterk
- Deeltijd: aansluiten op ervaring en werkplek.

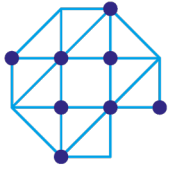
Versnellingsplan Onderwijsinnovatie met ICT

flexibilisering

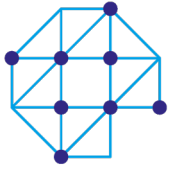
Belangrijkste inzichten - Waar

- Meer plaatsonafhankelijk studeren
- Behoeftte aan mix van onderwijsvormen (blended / hybride leren)
 - Online / op locatie

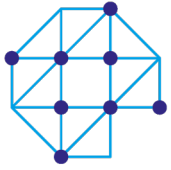
Belangrijkste inzichten - Wanneer

- Studeren in eigen tempo belangrijk, zowel kunnen versnellen als vertragen
- Behoeftte aan meer mogelijkheden voor vrijstellingen als manier om te versnellen

Belangrijkste inzichten - Hoe

- Behoefte aan meer flexibiliteit met name op toetsvormen
- Meer mogelijkheden tot differentiatie van het onderwijs
- Rol medestudenten belangrijk, ook in een flexibele setting

Aanbevelingen

- Beperkt aantal onderzoeken
- Voer zelf in de eigen onderwijsinstelling of bij de eigen opleiding een behoefteanalyse uit
- Zowel onder huidige als toekomstige (potentiële) studenten
- Maak gebruik van eerdere ingezette meetinstrumenten
 - FlexistAP (De Bryune & Van den Broek, 2020)
 - Flexibiliseringsbehoeften vragenlijst (Bolhuis en collega's)

Onderzoek studentbehoefte flexibilisering

juli 2022

Erik Bolhuis – Windesheim

Marin Rutgers - Hanzehogeschool

**Hanzehogeschool
Groningen**

University of Applied Sciences

share your talent. **move** the world.

Opzet presentatie:

- Context en disclaimers
- Totstandkoming onderzoek
- Onderzoeksopzet
- Bevindingen
- Conclusies
- Aanbevelingen

share your talent. **move** the world.

“Flexibiliteit (agility) is de toekomst. Het is niet de vraag of de opleiding/Hanze moet veranderen of niet, maar wanneer dit gebeurt en of er anders nog überhaupt mensen op de Hanze willen studeren.”

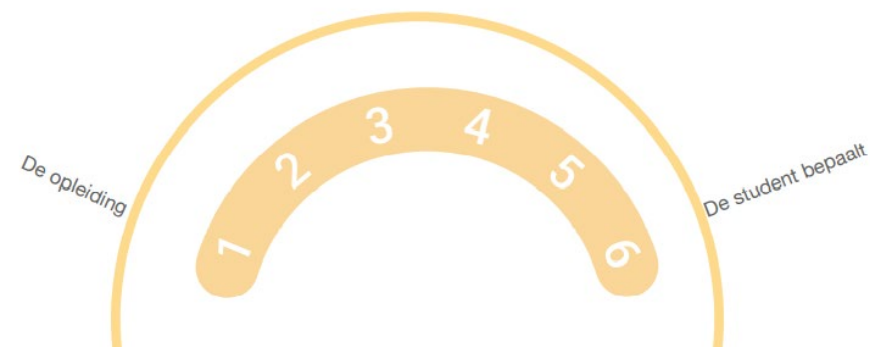
- Antwoord van een student in de enquête -

Context en disclaimers

- Onderzoek is opgezet en uitgevoerd in samenwerking Windesheim – Hanze. Bouwt voort op eerder onderzoek van WH. Na kwalitatief vooronderzoek van de Hanze is de dimensie 'met wie' toegevoegd en zijn er vragen gesteld over het 'waarom'
 - Institutional research-afdeling Windesheim (*dr. Erik Bolhuis, dr. N.Balogh, A.Kuijper, MSc., R.Duiven, MSc.*)
 - O&O-onderzoeksteam (*Marin Rutgers MSc.; dr. Mechteld van Kuijk, dr. Robert Ovbiagbonhia, ir. Petra van Raad*)
- Invullen enquête door studenten is gebeurd tijdens een gedeeltelijke lockdown (december 2021)
 - Na ruim 1,5 jaar pandemie met impact op onderwijs
- Op moment van presenteren nog geen vergelijking tussen instituten gemaakt op domein en/of school en opleidingsniveau

Onderzoeksopzet

- Onderzoeksvragen: Wat zijn de behoeften van Windesheim- en Hanzestudenten met betrekking tot flexibiliteit in het onderwijs van de hogeschool Windesheim cq de Hanzehogeschool?
- 34 vragen naar verschillende dimensies van flexibilisering (wat, waar, wanneer, hoe, met wie)
- 'Dubbele' vraag:
 - Wat is de huidige situatie in je opleiding nu?
 - Wat is voor jou de gewenste situatie?
- Antwoorden op een 6-puntsschaal (de opleiding bepaalt – ik bepaal)
- Regelmatig 'open vragen' (toelichting/aanvulling)

Wie bepaalt...

Op een schaal van 1 tot 6, waarbij 1 = 'de opleiding bepaalt' en 6 = 'ik bepaal'.

	Wat is de huidige situatie in jouw opleiding?							Waar heb jij behoefte aan?						
	1	2	3	4	5	6	n.v.t.	1	2	3	4	5	6	n.v.t.
of ik online of fysiek op een locatie van de hogeschool aan mijn ontwikkeling werk	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
of ik tijdens een stage aan mijn ontwikkeling werk	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
waar ik (betaald) werk verricht om aan mijn ontwikkeling te werken	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
of ik bij een andere opleiding in mijn domein aan mijn ontwikkeling werk	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
of ik bij een opleiding buiten mijn domein aan mijn ontwikkeling werk	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
of ik bij een opleiding van een ander instituut (hogescholen of universiteiten) aan mijn ontwikkeling werk	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
of ik bij een opleiding in het buitenland aan mijn ontwikkeling werk	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Hieronder heb je ruimte voor eventuele aanvullingen of kun je een toelichting geven op de antwoorden die je hebt gegeven bij bovenstaande vraag:

antwoorden die je hebt gegeven bij bovenstaande vraag:

Hieronder heb je ruimte voor eventuele aanvullingen of kun je een toelichting geven op de

Uitvoering

- Uitgevoerd in week 47/48 Windesheim en 49-51 Hanzehogeschool (let op was de aanloop naar de derde gedeeltelijk lockdown voor de kerstvakantie)
- Windesheim N = 1570 (17.2 %) en is representatief naar vorm (dt/vt/du) type (ad, ba en ma) en over de leerjaren.
- Hanzehogeschool N = 1039 (3,5%) en is representatief naar vorm (dt/vt/du) type (ad, ba en ma) en over de leerjaren.
- De betrouwbaarheid van de dimensies varieert van 0.79 - 0.89 (Cronbach's alpha), wat als betrouwbaar beschouwd kan worden.

	Flexibiliteit in:	Aspect curriculaire spinnenweb	Voorbeelden	Veronderstelt:
Waar	Plaats	Leeromgeving	Fysiek voor face-to-face leren, virtueel voor digitaal leren	Organisatorische souplesse
Wanneer	Tijd	Tijd	Tijdstip, tijdsduur, volgorde van lessen en toetsen	Organisatorische souplesse
Wat	Inhoud	Doelen, inhouden en toetsing/ beoordeling	Globale of precieze doelen, keuzeonderdelen (minoren, afstudeerrichtingen)	Programmatische souplesse
Hoe	Didactiek	Leeractiviteiten, bronnen/materialen, groeperingsvormen, docentrollen	Vormen van leren, (digitale) didactische werkvormen, zelfstandig en/of samenwerkend leren, docent-/student gestuurd	Didactische- en pedagogische souplesse
Wie	Docenten, begeleiders	Met wie en van wie	Zelf de groep samenstellen, keuze hebben in een studiebegeleider	Didactische- en pedagogische souplesse

Bevindingen

Ja, studenten willen flexibilisering!

Redenen:

- Combinatie van studie, werk, privé
- Specialiseren, profileren, verbreden
- Motivatie, autonomie, eigenaarschap
- Welzijn & werkdruk (incl. tempo bepalen)

“Ik wil ‘agency’ hebben over mijn eigen ontwikkeltraject. Dit betekent niet dat het makkelijk of leuk moet zijn, maar het houdt wel in dat ik minstens zelf zou kunnen kiezen wanneer ik wat doe en/of zelf beslissingen kan nemen over wanneer ik welke vakken volg.”

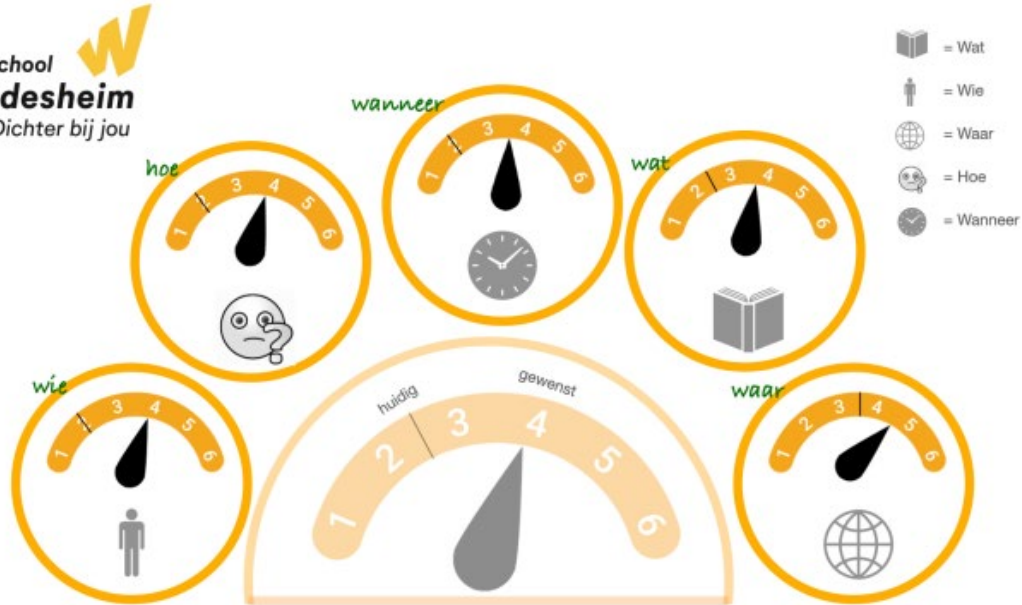
“Door flexibilisering kan ik rust nemen vanwege medische redenen zonder extra stress te hebben vanwege mijn studie.”

“Daardoor zou ik de studie sneller kunnen afronden dan in de vier jaar die ervoor staan.”

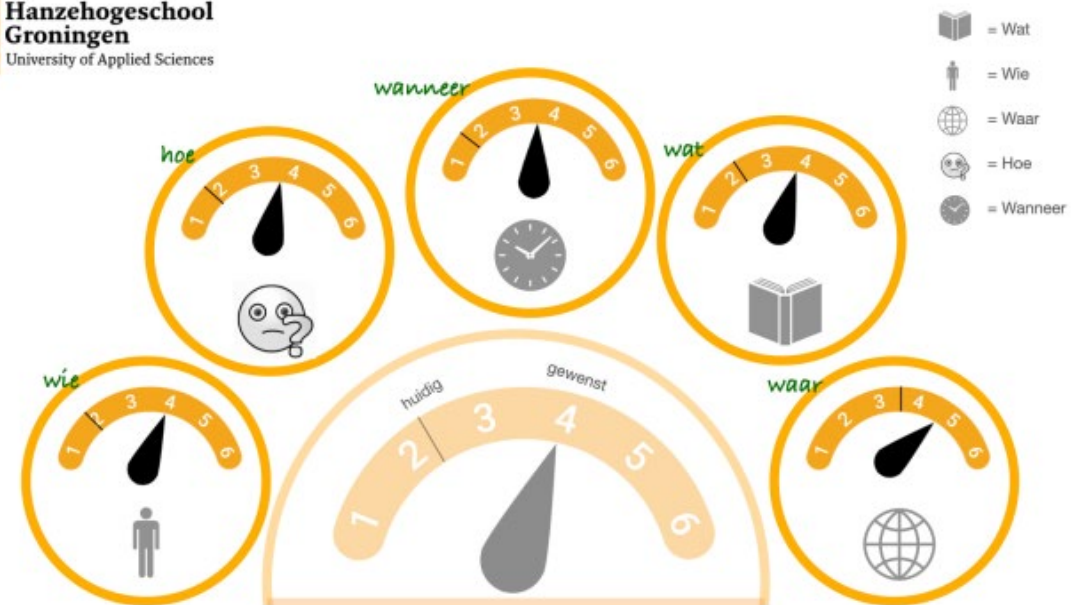
share your talent. **move** the world.

Bevindingen

hogeschool
Windesheim
Dichter bij jou

Hanzehogeschool
Groningen
University of Applied Sciences

12-7-
2022

share your talent. move the world.

Dimensie	Windesheim		Hanze	
	X	Sd	x	Sd
Wie	1,75	1,37	1,96	1,47
Hoe	1,73	1,40	1,89	1,45
Wanneer	1,54	1,38	1,79	1,42
Wat	1,37	1,25	1,65	1,37
Waar	0,94	1,25	1,15	1,44

Bevindingen - wie

Studenten van beide instituten geven aan meer flexibiliteit te willen op de dimensie 'met wie'.

Studenten willen met name meer flexibiliteit op het gebied van:

- Met wie in groepen samenwerken
- Wie is stagebegeleider
- Wie is studiebegeleider

“Als je geen klik hebt met je studiebegeleider heb je pech”

“Het is alleen wel vervelend als je geen serieus groepje hebt, waardoor jezelf er ook de dupe van gaat worden”

“Ook wordt een studiecoach toegedeeld, maar ik zou het mooi vinden als je daarin ook kunt kiezen. Een klik met je coach is erg belangrijk! Gelukkig heb ik een hele fijne coach getroffen :-)”

share your talent. **move** the world.

Bevindingen - hoe

Studenten van beide instituten geven aan meer flexibiliteit te willen op de dimensie 'hoe'.

Studenten willen met name meer flexibiliteit op het gebied van:

- De lesvormen (online, fysiek, etc)
- De toetsvormen
- De werkvormen (individueel, groep, etc)

“Geen MC-tentamens meer, ik neem aan dat ik later in het werkveld niet vier keuzes krijg waarvan er een net wat beter is dan een ander, dit kan ook worden beschreven in bijvoorbeeld een rapport, open tentamen of presentatie o.i.d.”

“Er was in het eerste jaar vaak aanwezigheidsplicht, terwijl voor mij zelfstudie beter werkte”

“Ik denk dat er ook bij de docenten een omslag moet komen. Er zijn docenten die denken dat studenten geen lessen meer zullen volgen als deze online worden gegeven of als ze op een eigen moment gekeken kunnen worden. Waarom krijgen de studenten niet het vertrouwen om eens te laten zien dat ze dit wel kunnen? Probeer dit als een verrijking van het onderwijs te zien.”

Bevindingen - wanneer

Studenten van beide instituten geven aan meer flexibiliteit te willen op de dimensie 'wanneer'.

Studenten willen met name meer flexibiliteit op het gebied van:

- Toetsmomenten & deadlines
- Tempo

“Het zou fijn zijn als je zelf zou mogen weten wanneer je een toets maakt (wanneer je er zelf echt klaar voor bent).”

“Ik zou het heel prettig vinden om wat langer over de studie te mogen doen. Ik vind het allemaal verschrikkelijk veel in de tijd die we hebben. Ik zou graag de studie meer willen spreiden en dan ook het collegegeld spreiden over dezelfde tijd, zodat ik niet meer betaal dan wanneer ik de studie binnen de normale tijd zou afronden. Ik zou dus graag willen dat het collegegeld meebeweegt met het spreiden van de studie.”

“Het zou fijn zijn als er bijvoorbeeld in een tentamenperiode meerdere toetsmomenten zijn waaruit gekozen kan worden, waardoor je een schema kan samenstellen wat voor de leerling goed past”

share your talent. **move** the world.

Bevindingen - wat

Studenten van beide instituten geven aan meer flexibiliteit te willen op de dimensie 'wat'.

Studenten willen met name meer flexibiliteit op het gebied van:

- Erkennen van eerder of elders opgedane kennis en ervaring (validering)
- Samenstelling van de opleiding (t.b.v. profileren, specialiseren, verbreden, etc)

“De opleiding is als het ware 'voorgekookt'. Als ik echt een individueel traject kon maken, dan zou ik sommige vakken niet doen en keuzevakken doen bij een andere opleiding.”

“Vrijstellingen voor eerdere opleiding dekken niet volledig de lading wanneer je al jarenlang als bevoegd leerkracht werkt en daarnaast in een ander vakgebied wil gaan lesgeven.”

“Ik zou me graag specialiseren of extra vakken volgen ter verbreding, maar dit mag niet. tevens zou ik meer te zeggen willen hebben over wat wel en niet nuttig is voor mijn loopbaan”

Bevindingen – waar

Studenten van beide instituten geven aan meer flexibiliteit te willen op de dimensie 'waar'.

Studenten willen met name meer flexibiliteit op het gebied van:

- Of de colleges op de campus worden gegeven of online
- Wel/niet tijdens stage aan ontwikkeling werken
- Bij een andere opleiding werken aan ontwikkeling

“Ik zou graag willen dat er hybride lessen worden aangeboden en dat je kan kiezen tussen fysiek of online.”

“Ik vind het stuitend hoe weinig keuzevrijheid er vanuit Windesheim wordt geboden met betrekking tot online les, na vrijwel een heel jaar alleen maar online onderwijs te hebben gevolgd. Schijnbaar kan het wel, maar is het onderwijs te conservatief ingesteld om hiermee een progressieve weg in te slaan.”

share your talent. **move** the world.

Conclusies

- Onderzoek geeft duidelijk signaal af. **Studenten hebben behoefte aan meer flexibel onderwijs / passende leerroutes.** Er zijn verschillen tussen domeinen, opleidingen, leerjaren en type opleiding.
- Studenten willen meer inspraak. Ze willen (gemiddeld genomen) graag **meer zelf en/of samen met de opleiding bepalen.** Studenten willen dus niet alleen bepalen en willen ook niet dat de opleiding het alleen bepaalt.
- Er is gekeken naar *alle* knoppen van flexibilisering waaraan een opleiding kan draaien. **Studenten geven aan dat zij meer flexibiliteit willen op alle knoppen.**
- Studenten leggen een **link tussen welzijn en flexibilisering.** Meer flexibilisering biedt kansen voor stressreductie, inclusie, etc.
- **Uitkomsten in lijn met uitkomsten andere onderzoeken** zoals het verzamelonderzoek vanuit het Versnellingsplan en de antwoorden op de vraag 'De ruimte om zelf vorm te geven aan je programma' uit de NSE.

share your talent. move the world.

Discussie

- Hebben studenten al wel beelden van hoe flexibel een opleiding kan zijn?
- De mate van flexibiliteit die wenselijk is een opleiding wordt gevoed vanuit de wensen die studenten hebben omtrent flexibiliseren, maar ook vanuit de arbeidsmarkt vraagt aan (flexibel) talent en de wettelijke kaders rondom opleiden.

Aanbevelingen

- Gebruik het onderzoek als startpunt voor vervolggесprek(ken), om verder zicht te krijgen op de behoeften aan flexibilisering
- Voer deze gesprekken met diverse stakeholders: studenten, alumni, werkveld, docenten, studiekeizers, etc
- De opbrengsten van het onderzoek kunnen als input dienen bij het bepalen van ontwerpprincipes voor een meer flexibel curriculum.
- M.b.t. WH & Hanze: herhaal dit onderzoek periodiek, m.b.t. andere instituten: sluit je aan! Samen bouwen we aan het discours van flexibel onderwijs!

Vragen?

Marin Rutgers

m.e.rutgers@pl.hanze.nl

Erik Bolhuis

e.bolhuis@windesheim.nl